

D'altra banda amb l'explicació de Hubschmied ens quedaven encara altres incògnites fonètiques per eliminar, sobretot la molt greu de la duplicitat SLEUD- i SLED- admesa per Hubschmied; ara bé cap tipus d'apofonia indoeuropea no justifica una alternança EU/E, ni tan sols si suposem que aquesta E prové en cèltic d'un EI més antic. I no hi ha en el vocabulari cèltic cap arrel en SLEU- amb el sentit que necessitem, com tornem a constatar recurrent les pp. 960-965 de l'IEW.

L'única cosa que hi ha en cèltic és l'arrel SLEIDH- d'on les formes goidèliques citades, i és la que ha donat les formes goidèliques citades, i és la que ha donat l'al. *schlitten* 'trineu', ags. *slīdan* 'lliscar', angl. *slide* (la mateixa d'on surten scr. *srédhati* 'rellisca', grec ¹⁵ *ἄλισθος* [*līdh-tos*] 'llisor, relliscament'). I d'altra banda hi ha una arrel sinònima SLEUG-, de la qual provenen el lit. *slīūžes* 'patins', letó *šlužāt* 'esquitllar-se'; ara bé aquesta segona arrel té una variant sense s-: rus *lǐža* 'esquí', 'post usada com a trineu', 'quilla de barca' [S. XII], pol. ant. *luža* id., búlgar *lǎzgam se* 'jo patino, jo llisco', i altres formes balto-eslaves (no sense algun eco germànic com neerl. *sluiken* 'esmunyir-se' «schleichen». Vegeu Vasmer-Trubačev, *Etym. Slavari Russk. Iazyka* II, 540; Berneker, *Slaw. Et.* ²⁵ *Wb.*, 752; Artsikhovski, *Trudy Inst. Etnogr.*, N. S., I, 59; Pok., *IEW*, 964.32-35).

Es pot suggerir, doncs, que hi hagué una suma i confusió en els Alps i els Pirineus entre aquella arrel, celto-germànica, i aquesta arrel, que hauria pertangut al sorotàptic. Això justificaria el que es produïssin les formes mixtes SLEUD- i (s)LEUG-. Al mateix temps eliminaríem altres dubtes i complicacions, entre elles l'haver d'atribuir a la discutible lenició gàllica la suposada pèrdua de la s- i la suposada eliminació de la consonant -D-, que creïem fins ara única via de justificar el pas de *SLEUDIA a *LEUGIA. Car aqueixes arrels indoeuropees pertanyen, dintre de les que comencen per SL-, al tipus de les que tenen una s- amovible: és a dir hi havia tant SLEUG- com LEUG- des de l'etapa ⁴⁰ indoeuropea: així l'eslau, com hem vist, té *lǐža*, *lǎzgam* etc. sense s-, i en canvi el bàltic (amb el neerlandès) té formes amb SL-.

D'altra banda si suposem *LEUGIA en sorotàptic originari, un grup GI és cosa tan làbil (amb la G de la varietat palatal, que les llengües *satəm* assibilen, palatalitat agreujada per la I següent), que és ben natural que ja quedés reduïda aviat a LÉUIA en la llengua pre-romana, la qual passant a LEVIA explica el cat. *llivia*, el gascó *libya* etc. És més, em pregunto ara si no anàvem errats en donar per sobreentès que l'alt-aranès *lǐbia*, el su-fr. *luge*, el frcomt. *lūi*, resultaven d'una labialització de la i en *ii* davant la labial -v-, com sigui que tal labialització si és encara concebible quan es tracta de la labio-palatal *ii*, ja no ho és gens en la variant *llibia* de la Vall d'Aneu. Pogué haver-hi també un altre grau apofònic LUGI- sense la E; i fins sembla que el vocalisme de grau més reduït u (grau zero de l'alternança indoeuropea) és el que s'ha d'esperar davant la forma d'arrel amplificada ⁶⁰

en -IA.

Observem que la presència del mot en els Alps orientals i en els Pirineus catalans, així com la seva gran densitat en el provençal alpí, són ben poc favorables a un origen cèltic i evocuen més el sorotàptic («lǐgur», com deia Dauzat); i que també el fet que a França, tot essent estrany a l'Oest, hi mostri una llarga llenca al llarg de la frontera renana, es compagina bastant amb els elements de substrat indoeuropeu pre-cèltic que Weisgerber ha demostrat en la seva obra mestra *Rhenania Germano-Celtica*.⁸

¹ Com observa Krüger (*BDC* xxiii, 225n.) duplicitat semàntica que «sachlich begegnet keinen Schwierigkeiten», com ho demostra remetent als altres mots que he citat a CIVERA, i a d'altres que ell aplega en el mateix treball a la p. 51. — ² Per completar les dades catalanes, un mot de la Vall d'Aneu, amb significat ja més diferent: a Esterri *llúbia* «tros de paller sense teulada, orientat a migdia, on posen el redall i les garbes» (Moll, *BDC* xxiii, 21), mateixa forma a Borén, que Krüger (*HPyr.* A, vol. 1) tradueix 'graner de l'era', però a Isil és *llivia*, definit (*BDC* xx, 61) «cobert de l'era on es posen les garbes quan el temps amenaça de ploure». El que més ens obliga a no separar això del nostre mot és el fet de la continuïtat geogràfica immediata amb la Vall d'Aran, amb repetició del doble vocalisme: *llúbia* de la baixa Vall d'Aneu es continua immediatament a l'ONO. amb el *llúbia* de l'Alta Vall d'Aran, mentre que *llibia* de l'Alta Vall d'Aneu (Isil) es prolonga, a igual latitud geogràfica, cap a l'ONO., amb el *libia* aranès del Toran i de Canejan. El significat sembla molt diferent, tant que ens preguntem si no hi ha més o menys malentès en les definicions; notem això de l'amenaça de pluja: el que fa llavors el conreador muntanyenc és portar corrents les garbes, amb una civera, a sota un cobert de la borda pròxima (que això és el que volen dir en parlar de «speicher» i «era» Krüger i Moll): si a causa d'això hi hagué malentès entre ells i els dallaires, o si són aquests els qui, a causa de l'ús descrit, han desplaçat el mot a un significat nou, per a nosaltres etimòlegs, quasi tant se val. De tota manera deu ser la mateixa paraula. — ³ Amb menys justificació han ajornat d'altres —sine die— el parlar del problema: en el *FEW* no se'n parla enlloc (vols. de la L- ni de la s-); en Bloch-W. només canvia «mot d'origen obscur» en «gaul. (*studia* gloses ix) mais de formes très variées». — ⁴ *Sciodia* i *siludio* *χαμουλλιον* (<'trineu') en un gloss., d'un ms. del S. ix. — ⁵ Irl. mj. *sloet* 'via de trineus', gaèlic *slaođ* «track, trails», bretó de Vannes *stlǐjal/skleijal* «traíner»; aquest, omès per Pok., que en canvi defineix aquell com a 'rai, almadia' («Floss»), i aquest, com a 'massa que llisca'; sigui com vulgui tot condueix a cosa semblant. — ⁶ A Fabian (Vall d'Aura): per a aquesta i altres variants gascones, Elcock, *AORBB* viii, 138. — ⁷ *Los Pueblos del Norte de la Pen. Ib.*, p. 146 (amb gravat 21, a la p. 151); *Los Pueblos de Esp.*, 325. — ⁸ No sé si escau posar encara en aquest dossier el